

конкурентная стратегия, инновации, инвестирование, интеграционные отношения, государственное регулирование.

Considered the company's competitiveness as the ability to implement in a long time effective activity, receiving the profit from realization of production in a competitive market. Determined that the competitiveness of the goods is defined by the presence of his characteristics, can meet the needs of consumers, thus providing the possibility of implementation of this product to the benefit of the manufacturer. Formulated proposals on methodological approaches to the estimation of competitiveness of agricultural enterprises and the quality of its products.

Competitiveness, agricultural enterprise, agricultural products, competitive environment, competitive strategy, innovation, investment, integration relations, government regulation.

УДК 631.1

МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАБУТИХ ЗНАНЬ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДОРАДНИЦТВА

***Р. І. Звенигорецький, магістр*
Вінницький національний аграрний університет***

Розкрито необхідність практичного впровадження дорадництва з питань економіки та фінансів, збуту і торгівлі та інших аспектів. Опрацьовано шляхи та виділено першочергові кроки для практичного впровадження дорадчої діяльності.

Дорадництво, сільськогосподарські послуги, розвиток сільського господарства, впровадження, сільське населення, аграрні товаровиробники.

Дедалі більше приватних домогосподарств зізнається у невігідності роботи в аграрному секторі, обираючи простий спосіб – передачу своїх паїв у оренду закордонним інвесторам. Цей варіант не забезпечує добробуту ані людям, які отримують мізерну плату за користування землею, ані державі, яка не має значної кількості дрібних сільськогосподарських виробників, що забезпечують внутрішній ринок необхідними продуктами, сплачують податки та вливають свої доходи в економіку країни. Крім того, орендовані паї

---

*Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент О. І. Шаманська

© Р. І. Звенигорецький, 2014

виснажуються, переважно використовуючись під вирощування масляних культур, таких як соняшник, рапс та інші.

Створення дорадницького центру, який стане осередком для окремих сільськогосподарських кооперативів у різних регіонах області, допоможе визначити чітку структуру роботи, налагодити ефективний механізм взаємодії глобального ринку і кожного окремого господарства. Люди, які бажають працювати в аграрному секторі, будуть об'єднуватись у кооперативи, що сприятиме спільному вирішенню багатьох проблем. А дорадницький центр надасть допомогу та послуги із залученням професійних фахівців, вигідних пропозицій у сфері рослинництва й тваринництва, подбає про оптові закупівлі необхідних матеріалів та вирішить багато інших питань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми дорадництва досліджують вітчизняні автори: П. Т. Саблук, М. В. Гладій, Р. Я. Корінець, М. Ф. Кропивко, В. М. Кухаренко та закордонні вчені: Грег Керслі, Майкл Джі Мур, М. Хонейман та інші.

Мета дослідження – вивчення та аналіз можливостей реалізації набутих знань у практичній діяльності дорадництва.

Виклад основного матеріалу. *Необхідність практичного консультування з економіки та фінансів.* Успішна практика прибуткового господарювання є однією з найважливіших ланок у процесі виробництва продукції та отримання доходів селянами. Часто аграрії не мають достатнього досвіду й знань для того, щоб ефективно управляти своїми економічними та фінансовими питаннями. Враховуючи необхідність кваліфікованої практичної допомоги сільсько-господарським виробникам і населенню у фінансовій та економічній сферах, ця тема на сьогоднішні є достатньо актуальною.

Гостро постають питання ціноутворення на продукцію рослинного і тваринного походження, правильне обчислення витрат та їх вартість у часі, кредитування сільгоспвиробників, сплати обов'язкових платежів та отримання чистого прибутку. На жаль, нині більшість сільського населення, яке є основним джерелом розвитку аграрного сектору країни, не відрізняє поняття доходу та прибутку.

У зв'язку з обмеженістю бюджетного фінансування, банківське кредитування, залучення приватних, іноземних інвестицій стало одним із основних джерел поповнення нестачі обігових коштів, проведення інвестиційних програм на підприємстві. Для сільськогосподарських підприємств доступ до кредитних ресурсів був і залишається не зовсім простим. Однією з причин є не лише те, що дана ланка господарювання належить до сфери підвищеного ризику, а й те, що лєвова частка все-таки є не зовсім обізнаною в процесі правильного подання інформації для подальшого позитивного результату – залучення фінансування та досягнення необхідної мети – прибутку.

Практика виконання. Враховуючи достатній досвід спеціалістів у банківській сфері, пропонується на базі функціонування дорадницької служби інформувати, проводити навчальну роботу, надавати консуль-

таційні послуги сільськогосподарським товаровиробникам з питань раціонально-правильного залучення фінансів.

Також можна проводити освітню роботу з населенням та надавати консультаційні послуги для виробників сільськогосподарської продукції з конкретних економічних питань і кредитування.

Необхідність практичного консультування з питань збуту і торгівлі. Питання збуту вирощеної продукції є одним із найважливіших для отримання доходу в аграрному секторі, розвитку та подальшій діяльності. На сьогодні у сучасних магазинах та супермаркетах ми бачимо овочі та фрукти іноземного походження, тоді як селянські господарства безуспішно шукають покупців на свою продукцію. Розвиток мереж збуту продукції цивілізованими методами у нашій країні та експорт за кордон за вигідними цінами для виробників є найбільш актуальним на сучасній стадії розвитку сільського господарства.

Практика виконання. Забезпечивши відповідну інформаційну базу, дорадницька служба має можливість успішно налагоджувати канали збуту для виробників сільськогосподарської продукції у межах Вінницької області, на території України та за кордоном.

Основна практична допомога – пошук партнерів для роботи господарств та пошук каналів збуту на внутрішньому й зовнішньому ринку.

Додаткові аспекти практичного впровадження дорадництва.

1. Допомога в організації господарської діяльності з рослинництва: обробка посівних площ; експертиза якості ґрунтів; консультації щодо перспективи планування насаджень; підбір перспективних культур; закупівля насіння і саджанців за оптовими цінами; боротьба зі шкідниками та хворобами тварин; застосування екологічно чистих технологій рослинництва; закупівля і внесення добрив; необхідна обробка рослин; збір урожаю; організація зберігання продукції; транспортування; пошук каналів збуту на внутрішньому та зовнішньому ринку.

2. Послуги з організації тваринництва і птахівництва: ветеринарні послуги, контроль та лікування тварин; інформаційна та консультаційна підтримка щодо організації вирощування певних тварин чи птахів; допомога в обладнанні ефективних ферм, курників, загонів та інших споруд; застосування сучасних підходів і світового досвіду для отримання якісної та кількісно достатньої продукції тваринництва; закупівля кормів і лікувальних препаратів; підбір оптимальних порід тварин і птахів залежно від цілей вирощування; селекційно-племінна робота.

3. Юридичні, бухгалтерські послуги та послуги з інформатизації: послуги кваліфікованого юриста; послуги з економіки та бізнес-планування; землевпорядницькі послуги; впровадження комп'ютерних технологій; впровадження та забезпечення сучасних систем бухгалтерського обліку діяльності; підтримка зовнішньо-економічної діяльності.

4. Інформаційні послуги: надання інформації з різних питань аграрної діяльності; організація семінарів, тренінгів, групових занять; навчання комп'ютерних технологій; проведення "днів поля", "ярмарків",

"виставок"; залучення фахівців Національного університету біоресурсів і природокористування до вирішення проблем господарств.

Для практичного впровадження дорадництва необхідно: - проводити семінари та демонстраційні заходи за різнобічною тематикою;

- вивчати ринкову ситуацію та аналізувати динаміку попиту і пропозиції по групах сільськогосподарських товарів і послуг, пов'язаних із виробництвом продукції;

- надавати індивідуальні дорадчі послуги з економічних і фінансових питань;

- організувати кейси, тренінги та активні групові методи навчання;

- формувати базу постачальників і покупців вирощеної продукції для подальшої переробки та реалізації;

- надавати консультації щодо створення первинних способів переробки продукції на базі власних господарств;

- налагоджувати канали збуту, оцінювати економічну ефективність діяльності господарств та надавати рекомендації щодо її поліпшення;

- консультивати щодо потреби і можливості кредитування сільгосп-виробників, оцінювати кращі пропозиції банківських установ та партнерів (постачальників і покупців);

- готувати та друкувати інформаційні листки;

- здійснювати інші заходи, важливі для кожного регіону.

Першочергові кроки для практичного впровадження набутих знань у дорадництво:

- реформа управління сільського господарства;

- працевлаштування компетентних і досвідчених спеціалістів-дорадників, що мають відповідну фахову підготовку;

- впровадження заходів практичної реалізації дорадництва;

- розвиток територіальних громад.

Висновки та перспективи подальших досліджень. *Очікувані результати і перспективи:*

1. Налагодження контактів між товаровиробниками і постачальниками в галузі матеріально-технічного забезпечення.

2. Поширення сільськогосподарських знань серед населення через друковані засоби масової інформації, інформаційні листки та брошури.

3. Впровадження ефективних технологій вирощування сільськогосподарських культур, утримання сільськогосподарських тварин, бухгалтерського обліку, контролю і звітності, що дасть змогу сільськогосподарським товаровиробникам підвищити ефективність своєї господарської діяльності.

4. Підвищення економічної освіченості товаровиробників: вивчення, удосконалення та подання сучасних методів оцінки платоспроможності, аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

5. Поширення передового досвіду інших країн шляхом організації та проведення виставок-ярмарків обласного рівня.

6. Налагодження інформаційного взаємозв'язку всіх учасників агропромислового комплексу шляхом створення та підтримки інтернет-порталу.

7. Забезпечення сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення інформацією шляхом створення електронних баз даних по різних напрямках.

8. Підвищення ефективності кредитування аграріїв, складання оптимальних графіків позик, уникнення збитковості через нерозуміння механізмів оплати боргу.

9. Залучення іноземних інвестицій.

Перш за все, сільські громади потребують не тільки матеріальних вкладень, а навчання, донесення спеціальних знань та технологічного досвіду, юридичної та економічно-бухгалтерської допомоги. Це пов'язано навіть з тим, що переважна більшість сільського населення не має можливості отримати певні знання самостійно. Нова реформа аграрного сектору закладе законодавчу основу для якісного розвитку сільського господарювання та рівня життя.

Список літератури

1. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність : закон України від 17.06.2004 № 1807-IV.

2. Галич О. А. Сільськогосподарське дорадництво : навч. посіб. / О. А. Галич, О. О. Сосновська. – К. : ЦУЛ, 2007. – 368 с.

Раскрыта необходимость практического внедрения консалтинга по вопросам экономики и финансов, сбыта и торговли, а также других аспектов. Проработаны пути и выделены первоочередные шаги для практического внедрения консультационной деятельности.

Агроконсалтинг, сельскохозяйственные услуги, развитие сельского хозяйства, вопросы сбыта, сельское население, аграрные товаропроизводители.

Revealed the need for practical implementation of consulting on matters of economy and Finance, marketing and trade, and other aspects. Worked out the way and highlighted the priority steps for practical implementation consulting activities.

Extension, agricultural services, agricultural development, marketing issues, villagers, agricultural producers.